

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 16
“Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2024”
วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2567

การวิเคราะห์ตัวละครหญิงสมัยใหม่ในละครโทรทัศน์เรื่อง มาตาลดา
Analysis of Modern Female Characters in The Television Series Matalada

Yan Mo

นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

อีเมล: 284258861@qq.com

วีรวัฒน์ อินทรพร

อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

อีเมล: v911_09@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์ตัวละครหญิงสมัยใหม่ในละครโทรทัศน์เรื่อง มาตาลดา ที่ออกอากาศทางสถานีไทยทีวีสีช่อง 3 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการวิเคราะห์ตัวบทในละครโทรทัศน์ (Textual Analysis) ตามแนวคิดสตรีนิยม ผลการศึกษาพบว่า ตัวละครหญิงสมัยใหม่ในละครโทรทัศน์เรื่องนี้ มีบุคลิกลักษณะดังนี้ 1) มีทัศนคติและลักษณะนิสัยที่ดี มีความเข้มแข็ง เป็นตัวของตัวเอง 2) ตระหนักถึงคุณค่าของตนเอง 3) ตระหนักถึงบทบาทของตนเองที่มีต่อครอบครัว ตัวละครหญิงสมัยใหม่ในละครโทรทัศน์เรื่องนี้ ทำให้ผู้ชมได้เข้าใจว่าผู้หญิงในโลกยุคใหม่จะต้องมีทัศนคติและความเข้มแข็งเป็นตัวของตัวเอง โดยนำเสนอบทบาทตัวละครหญิงในอุดมคติ เพื่อแสดงให้เห็นว่า การแก้ไขปัญหาโดยใช้เหตุผลไม่ใช่อารมณ์จะช่วยแก้ไขปัญหาได้ผลสำเร็จ นอกจากนี้ ยังนำเสนอให้เห็นว่าผู้หญิงเป็นเพศที่มีบทบาทสำคัญต่อครอบครัว และควรมีความเท่าเทียมกับผู้ชาย

คำสำคัญ: ตัวละครหญิง, ภาพแทนผู้หญิงสมัยใหม่, มาตาลดา

Abstract

This article aims to analyze modern female characters in the television drama Matalada, which is broadcast on Thai TV Channel 3 using Documentary research and Textual Analysis. The results found that modern female characters in this television drama have the following personality characteristics: 1) Have good attitudes and characters, be strong and be themselves 2) Be aware of their own worth 3) Be aware of their roles in the family. Modern female characters in this television drama, make audiences understand that women in the modern world must have an attitude and strength to be their own, by presenting the roles of ideal female characters that show solving problems with reasons but not emotions will help to solve problems successfully. It also shows that women are the gender that plays an

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 16
“Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2024”
วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2567

important role in the family and should be equal to men.

Keywords: female characters, representation of modern woman, Matalada

บทนำ

ละครโทรทัศน์เป็นรายการประเภทบันเทิงคดีที่ได้รับความนิยมจากกลุ่มคนในสังคม อดองสิงห์ลำพอง (2557) กล่าวว่า ละครโทรทัศน์เป็นรายการโทรทัศน์ที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน และเป็นรายการบันเทิงที่เล่าเรื่องผ่านเทคโนโลยีที่ทันสมัยในปัจจุบัน โดยนำเสนอเนื้อหาเป็นตอน ๆ และมักมีการนำบางส่วนของชีวิตจริงมาแต่งเป็นเรื่องราว มีความใกล้ชิดกับชีวิตประจำวันของคนในสังคม

ตัวละครในละครโทรทัศน์เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญมากต่อผลตอบรับของผู้ชม ตัวละครเป็นบุคคลที่ผู้แต่งสมมุติขึ้นมาให้แสดงการกระทำตามเหตุการณ์ และสร้างการรับรู้ หรือต่อยอดเรื่องราวที่ต้องการ ตลอดจนตัวละครเหล่านั้นได้ทำหน้าที่เป็นแบบอย่างแก่ผู้ชม ส่วนผู้ชมจะคอยติดตามหรือมีความรู้สึกร่วมไปกับตัวละครนั้นหรือไม่ขึ้นอยู่กับตัวบทและบทบาทการแสดง ดังที่ สันจิตา นุชพิทักษ์ (2552, น. 2) ได้อธิบายไว้ว่า บทประพันธ์และบทบาทการแสดงของตัวละครหนึ่งจะช่วยให้ผู้ชมได้ปลดปล่อยอารมณ์ โดยผ่านการดำเนินเรื่องและการกระทำของตัวละคร ละครโทรทัศน์ยังเปิดโอกาสให้ผู้ชมได้ค้นหาข้อมูลและคำแนะนำจากตัวละครที่ตนชื่นชอบ หรือเป็นการสำรวจสภาพความเป็นจริงของคนอื่น ตัวละครหญิงเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งที่ขาดไม่ได้ในละครโทรทัศน์ ซึ่งในบางเรื่อง ตัวละครหญิงจะเป็นตัวละครที่เด่นที่สุด ทั้งเรื่องทำให้ผู้ชมจดจำและติดตามละครเรื่องนั้น ๆ

ละครโทรทัศน์เรื่อง *มาตาลดา* เป็นละครโทรทัศน์ไทยแนวโรแมนติกคอมเมดี้ที่สะท้อนมุมมองของชีวิต โดยถ่ายทอดปัญหาในครอบครัว เพื่อที่จะเข้าใจถึงปัญหาครอบครัวในสังคมปัจจุบันมากยิ่งขึ้น ละครเรื่องนี้ได้บอกเล่ามุมมองของกลุ่ม LGBTQ และเรื่องราวของการเลี้ยงดูลูกที่มีกฎระเบียบต่างกันในแต่ละครอบครัว ออกอากาศทุกวันจันทร์และวันอังคาร เวลา 20.30-22.00 น. ตั้งแต่วันที่ 6 มิถุนายนถึง 15 สิงหาคม 2566 ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 และสามารถดูย้อนหลังได้ทาง CH3 plus ละครเรื่องนี้ได้รับรางวัลหลายรางวัล เช่น รางวัล Global Star Media Awards (www.komchadluek.net, 2566) สาขาผู้ปกครองและครูแห่งประเทศไทย (https://entertain.kaazip.com, 2566) และรางวัลนาฏราชครั้งที่ 6 ผู้แสดงได้รับรางวัลในสาขานักแสดงนำชายยอดเยี่ยมแห่งปีและสาขานักแสดงนำหญิงยอดเยี่ยมแห่งปี (www.tvpoolonline.com, 2566)

ในละครโทรทัศน์เรื่อง *มาตาลดา* มีการประกอบสร้างตัวละครหญิงสมัยใหม่ มีการสร้างตัวละครมาตาลดาเป็นผู้ที่มองโลกในแง่ดี มีการสร้างตัวละครอรุณรัศมีเป็นผู้ที่มีความเข้มแข็ง ตัวละครหญิงสมัยใหม่ในที่นี้หมายถึงบุคคลที่กล้าแสดงความคิดเห็น และสามารถปฏิเสธสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ทำในสิ่งที่อยากทำ มีบทบาทสำคัญ ทำให้เรื่องดำเนินไปจนจบและทำให้เรื่องมีจุดเด่นสามารถดึงดูดผู้ชมได้ นอกจากนั้นยังมีบทบาทเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ชมในสังคม คำว่า *มาตาลดา* เป็นชื่อตัวละครสำคัญและใช้เป็นชื่อเรื่องละครด้วย เป็นคำที่มีความหมายสำคัญ แสดงให้เห็นแก่นเรื่องที่เน้นความเป็นผู้หญิง ตัวละครหญิงในละครโทรทัศน์เรื่อง *มาตาลดา* มีลักษณะที่กล้าแสดงความคิดเห็นออกมาโดยตรง ไม่ว่าจะด้วยความไม่เท่าเทียมระหว่างเพศ ความรักที่มีอยู่ในใจ

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 16
“Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2024”
วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2567

หรือเป็นสิ่งที่ตนเองไม่ชอบ ซึ่งตรงข้ามกับผู้หญิงรุ่นเก่าที่ยอมฟังและทำตามคำสั่งของสามีทุกเรื่อง แม้จะเป็นเรื่องที่ขัดต่อความคิดของตนก็ตาม ก็ไม่กล้าแสดงออก ซึ่งเป็นการสื่อให้เห็นถึงความเป็นผู้หญิงรุ่นใหม่

มีนักวิชาการหลายคนได้ศึกษาตัวละครหญิงในละครโทรทัศน์ เช่นวิทยานิพนธ์ของ NIU LURONG (2562) ที่ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ตัวละครหญิงย้อนอดีตในละครโทรทัศน์อิงประวัติศาสตร์ไทย ซึ่งเป็นการศึกษาสภาพ บทบาทและการปรับตัวของตัวละครหญิงที่ย้อนอดีต และงานวิจัยอีกส่วนหนึ่งเป็นการวิเคราะห์ภาพแทนของตัวละครหญิงในละครโทรทัศน์ เช่น บทความวิจัยของหนิว ลู่หรง และจันท์สุดา ไชยประเสริฐ (2566) ที่ศึกษาภาพแทนตัวละครร้ายเพศหญิงในละครโทรทัศน์เรื่อง *กระเช้าสีดา* งานวิจัยของวัชรวีร์ ไชยยานต์ (2564) ที่ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ภาพตัวแทนของผู้หญิงล้านนาในละครโทรทัศน์แนวย้อนยุคบริบทภาคเหนือ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ลักษณะเฉพาะของตัวละครหญิงและภาพแทนของตัวละครหญิง นอกจากนี้ มีงานวิจัยที่ศึกษาภาพแทนของผู้หญิงเกาหลีสมัยใหม่ เช่น ญัฐพร โสดาวชิต (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ภาพแทนของความเป็นผู้หญิงในสังคมเกาหลีสมัยใหม่ กรณีศึกษาละครเรื่อง Search: WWW (검색어 입력하세요: WWW) ส่วนการศึกษาตัวละครหญิงสมัยใหม่ในละครโทรทัศน์ไทยยังพบไม่มาก ทั้ง ๆ ที่สังคมไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาให้ทันสมัยมากขึ้น คนในสังคมก็อาจมีการปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัยด้วย

จากการศึกษาตัวละครหญิงในละครโทรทัศน์ *มาตาลดา* เบื้องต้น ผู้วิจัยพบว่า ตัวละครหญิงในละครโทรทัศน์ไทยเรื่องนี้มีความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่ คือ การตระหนักถึงคุณค่าของตัวเอง มีความเข้มแข็ง ตระหนักถึงความเท่าเทียมกันระหว่างเพศ มีการมองโลกในแง่ดีและมีความคิดเชิงบวก ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะชาวจีนที่กำลังศึกษาสาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง และชื่นชอบละครโทรทัศน์ไทยมาก จึงสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์ตัวละครหญิงสมัยใหม่ในละครโทรทัศน์เรื่อง *มาตาลดา*

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ตัวละครหญิงสมัยใหม่ในละครโทรทัศน์เรื่อง *มาตาลดา*

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกศึกษาตัวละครหญิงสมัยใหม่ในละครโทรทัศน์เรื่อง *มาตาลดา* 4 ตัว ได้แก่ มาตาลดา (มาตา) อรุณรัศมี (แพง) ศิริพร (รีรี) แพทย์หญิงธารหมอก (หมอมหมอก)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ตัวละครหญิงสมัยใหม่ในละครโทรทัศน์เรื่อง *มาตาลดา*” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการวิเคราะห์ตัวบทในละครโทรทัศน์ (Textual Analysis) โดยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับละครโทรทัศน์ ตัวละครหญิง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย
2. คัดเลือกละครโทรทัศน์และศึกษาข้อมูลละครโทรทัศน์เรื่อง *มาตาลดา*
3. วิเคราะห์ตัวละครหญิงที่เป็นผู้หญิงสมัยใหม่ในละครโทรทัศน์เรื่อง *มาตาลดา*

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 16
“Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2024”
วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2567

4. นำเสนอผลการศึกษาระบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

แนวคิดและทฤษฎี

ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดสตรีนิยมสายเสรีนิยมและแนวคิดการคิดเชิงบวกเป็นกรอบความคิดในการศึกษาเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วารุณี ภูริสินสิทธิ์ (2545, น. 61-68) ได้กล่าวไว้ว่า แนวคิดสตรีนิยมสายเสรีนิยม (Liberal Feminism) เป็นแนวคิดกระแสหลักของสตรีนิยม ที่ให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมกันของมนุษย์ ซึ่งมีความคิดพื้นฐานที่ว่า เชื่อในความเหมือนกันระหว่างเพศ เชื่อในความเท่าเทียมกันทางเพศ หรือความยุติธรรมระหว่างเพศโดยเรียกร้องให้มีโอกาสที่เท่าเทียมในการแข่งขันภายในระบบสังคมที่เป็นอยู่โดยเฉพาะปริมาตรสาธารณะ ให้ความสำคัญกับการต่อสู้ทางกฎหมาย ทางการเมืองและทางสถาบัน เพื่อสิทธิของปัจเจกบุคคลในการแข่งขันในตลาดสาธารณะ และมองว่าถ้าให้โอกาสที่เท่าเทียมกันแก่ผู้หญิงแล้ว ผู้หญิงจะเป็นเช่นผู้ชายได้ทุกอย่าง การให้อิสระแก่ผู้หญิงจากบทบาทความเป็นเพศที่ถูกกดขี่ บทบาทความเป็นเพศที่สังคมกำหนด ส่วนแนวคิดเชิงบวก เป็นแนวคิดที่ให้นุษย์มองโลกในแง่ดี และสามารถรับมือกับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตได้ ดังที่เรวัต ทรงเที่ยง (2550, น. 69 - 70) ได้กล่าวว่า การคิดเชิงบวก เป็นกระบวนการในการสร้างความคิด และใช้พลังทางความคิดอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง การคิดเชิงบวกจะช่วยสร้างสรรค์จิตใจให้เรามองโลกในแง่ดีอย่างมั่นคงแน่วแน่ และสร้างให้เกิดเป็นพฤติกรรมที่ถูกผลักดันมาจากพลังทางบวก

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ตัวละครหญิงในละครโทรทัศน์เรื่อง *มาตาลดา* ตามกรอบทฤษฎีสตรีนิยมสายเสรีนิยมและแนวคิดเชิงบวก พบว่า ตัวละครหญิงสมัยใหม่ในละครเรื่องนี้ มีจุดเด่นที่สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเด็นหลักคือ 1) มีทัศนคติและลักษณะนิสัยที่ดี มีความเข้มแข็ง เป็นตัวของตัวเอง 2) ตระหนักถึงคุณค่าของตนเองกล้าแสดงออก 3) ตระหนักถึงบทบาทของตนเองที่มีต่อครอบครัว โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. มีทัศนคติและลักษณะนิสัยที่ดี มีความเข้มแข็ง เป็นตัวของตัวเอง

1.1 มองโลกในแง่ดี สามารถเปิดใจยอมรับสิ่งต่าง ๆ

การมองโลกในแง่ดี (Optimism) หมายความว่า การที่บุคคลสามารถมองเห็นสาเหตุหรือคุณลักษณะของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในทางบวก และเชื่อมั่นว่าสิ่งนั้นไม่มีความคงทนถาวร สามารถแปลความหมายของเหตุการณ์เชิงลบว่าเป็นเรื่องที่เกิดจากปัจจัยภายนอก และจะเกิดขึ้นเพียงชั่วคราวตามแต่ละสถานการณ์เท่านั้น (Seligman, 2011) การมองโลกในแง่ดีเป็นปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยบรรเทาสถานการณ์หรืออารมณ์ความรู้สึกในทางร้ายที่หลายคนกำลังกังวลและเผชิญอยู่

ละครเรื่อง *มาตาลดา* ตัวละครหญิงมีการมองโลกในแง่ดี คิดบวกในหลาย ๆ สถานการณ์ ดังตัวอย่างสถานการณ์ที่มาตาลดาและนำวีไปดูบ้านใหม่ เมื่อเดินเข้าบ้าน ไฟหน้าบ้านหล่นเกือบถูกหัว ในขณะที่นำวีที่มาด้วยกันมองว่าเป็นความน่ากลัว เป็นเรื่องผีของขวัญ แต่มาตาลดาก็ไม่ได้คิดในด้านลบ กลับคิดและล้อเล่นว่า โคมไฟที่หล่นมาเป็นหมวกพอดีเลย และเมื่อเดินเข้าบ้าน เห็นมีสายสัญญาณโยงไปทั้งบ้านก็ไม่ได้คิดมากเกินไป แค่คิดว่า เป็นการทำบุญบ้าน สื่อให้เห็นถึงความคิดการมองโลกในแง่ดี ทำให้สามารถ

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 16
 “Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2024”
 วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2567

“อาม่าดีใจมั๊ย” “มีคำว่าครวหน้าด้วย แปลว่าหนูมาหาอีกได้ โอเค ๆ ๆ นั่นเดียวหนูจะมาบ่อย ๆ นะคะ มาทุกวันเลยดีมั๊ย” (มาตาลดา, ตอนที่ 2) จากตัวอย่าง แม้ว่ามาตาลดาไม่ได้รับการยอมรับจากอากง แต่ก็ไม่ท้อ ยังซื้อขนมปังที่อากงชอบกินมาฝาก และมาหาอาม่าโดยยิ้มแยมแจ่มใส สื่อให้เห็นถึงนิสัยความร่าเริงของตัวละคร

1.4 มีการศึกษาที่ดี มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานสูง ใฝ่รู้และหมั่นพัฒนาตนเอง

ตัวละครหญิงในละครเรื่องนี้ ได้สื่อให้เห็นถึงผู้หญิงสมัยใหม่ที่มีการศึกษาสูง มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานสูง ไม่ว่าจะเป็นแพทย์หญิงธารหมอก แพง มาตาลดา หรือรีรี ก็ตาม ล้วนมีการศึกษาที่ดี มีหน้าที่การงานที่ดี มีความรับผิดชอบในการงานสูง เช่น หมอธาร หมอกทำงานเป็นหมอสูติ จบการศึกษาโรงเรียนแพทย์ แพงทำงานในมหาวิทยาลัย เรียนจบปริญญาเอกและเป็นเจ้าของสถานที่ออกกำลังกาย มาตาลดา เรียนจบปริญญาตรี เป็นนักวาดภาพประกอบ รีรีก็เรียนจบปริญญาตรี ทำงานเป็นไกด์ และตัวละครหญิงเหล่านี้ยังพยายามพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น เช่น แพทย์หญิงธารหมอกรีบวิ่งไปรักษาคนไข้ขณะกำลังรับประทานข้าว เมื่อมีกรณีฉุกเฉิน (มาตาลดา, ตอนที่ 1) รีรีไปเรียนสาขาวิชาที่ตัวเองสนใจต่อที่นิวยอร์ก (มาตาลดา, ตอนที่ 21) ซึ่งสื่อให้เห็นถึงการเป็นผู้หญิงสมัยใหม่ที่มีการศึกษาสูง ใฝ่รู้และหมั่นพัฒนาตนเอง

2. ตระหนักถึงคุณค่าของตนเอง กล้าแสดงออก

ตัวละครหญิงสมัยใหม่ที่สื่อผ่านละครโทรทัศน์เรื่อง มาตาลดา ได้สื่อให้เห็นถึงคุณค่าของตนเอง มีความกล้าแสดงออก โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 กล้าแสดงความรักออกมา

ตัวละครหญิงในละครเรื่องนี้ ได้มีความกล้าหาญในการแสดงความรักที่มีอยู่ในใจออกมา โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) กล้าแสดงความรักที่มีต่อญาติผู้ใหญ่

ในละคร มาตาลดาได้บอกรักอากงอาม่าอย่างตรงไปตรงมา เช่น มีการจับมืออาม่า มีการหอมแก้มแล้วบอกว่า “ชื่นใจที่สุดเลย ไร่หนูมาหอมอาม่าบ่อย ๆ นะคะ” (มาตาลดา, ตอนที่ 2) เป็นการกระทำที่ทำให้อาม่าที่เป็นผู้หญิงรุ่นเก่ามีค่านิยมแบบเก่าที่ต้องเก็บความรู้สึกเล็ก ๆ ไว้ในใจตกใจ เป็นการท้าทายกรอบค่านิยมของผู้หญิงไทยรุ่นเก่า และกล้าแสดงความรักที่มีต่อพ่อแม่ออกมา อีกตัวอย่างหนึ่ง เช่น ตอนที่ มาตาลดาได้เจอพ่อเกรซก็วิ่งไปกอดและพูดว่า “มาตาคิดถึงพ่อเกรซมาก ๆ เลยค่ะ” (มาตาลดา, ตอนที่ 1) ซึ่งสื่อให้เห็นถึงการบอกรักอย่างตรงไปตรงมาระหว่างคนในครอบครัว ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างกันได้ใกล้ชิดมากขึ้น และทำให้ชีวิตมีความสุขมากขึ้น

2) กล้าแสดงความรักที่มีต่อเพศชาย

ในละครโทรทัศน์เรื่องนี้ ตัวละครเอกหญิงมีความกล้าแสดงความรักที่มีต่อพระเอก และกล้าไปขอแต่งงานกับคนที่เขารัก มาตาลดาได้เจอปุริมในวันแรกที่ย้ายมาอยู่กรุงเทพฯ และทำน้ำร้อนลวกใส่สองคนอาศัยอยู่หมู่บ้านเดียวกัน ต่อมาก็มีเรื่องราวต่าง ๆ เกิดขึ้น มาตาลดามีนิสัยร่าเริง ซึ่งต่างจากชีวิตของปุริมมาก เหมือนแสงสว่างที่ส่องเข้าชีวิตเขา เนื่องจากชีวิตคู่ของพ่อแม่ของเขาไม่มีความสุข โดยที่แม่ถูกกดขี่ภายใต้อำนาจระบบผู้ชายเป็นใหญ่ ซึ่งไม่เคยปฏิเสธและเถียงสามี ทำให้ปุริมไม่มีความมั่นใจในเรื่องความรัก แต่มาตาลดาก็ใช้พลังวิเศษของตน โดยบอกความรู้สึกและความรักที่มีอยู่ในใจอย่างตรง ๆ ทำให้สองคนได้ผ่านอุปสรรคต่าง ๆ และรักกัน ดังตัวอย่างคำพูดของมาตาลดา เช่น “อายุมนุษย์เนี่ย เต็มทีก็น่าจะมี 80 ไม่น่าเกิน 90

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 16
 “Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2024”
 วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2567

แปลว่า มาตาได้ใช้ชีวิตกับเป็นหนึ่งแค่ 40 หรือ 50 ปี พอเรารักใครสักคน 50 ปีมันสั้นมากเลยนะคะ มาตาก็เลยอยากใช้ชีวิตกับเป็นหนึ่งเริ่มตั้งแต่ตอนนี้เลยนะคะ แต่งานกันนะเป็นหนึ่ง” (มาตาลดา, ตอนที่ 21) ซึ่งสื่อให้เห็นว่า ตัวละครหญิงสมัยใหม่ในละครเรื่องนี้ มีความคิดและค่านิยมที่กล้าแสดงความรักออกมาโดยตรง ไม่ว่าจะจะเป็นความรักที่มีต่อสมาชิกในครอบครัว หรือความรักที่มีต่อเพศชาย ก็สามารถสื่อผ่านถ้อยคำและพฤติกรรมอย่างตรงไปตรงมา ซึ่งเป็นการท้าทายกรอบค่านิยมของคนไทยที่ว่าผู้หญิงต้องเจียมตัว การกระทำของตัวละครหญิงสมัยใหม่ในละครโทรทัศน์เรื่องนี้ เป็นการช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน ทำให้เข้าใจถึงความรู้สึกอย่างชัดเจน และความสัมพันธ์ระหว่างกันใกล้ชิดมากขึ้น ทำให้ชีวิตมีความสุขมากยิ่งขึ้น

2.2 มีความมั่นใจในตัวเอง กล้าแสดงความคิดเห็นเพื่อความเท่าเทียมระหว่างเพศ

เนื่องจากสังคมไทยเป็นสังคมปิตาธิปไตย ได้มีการจัดสรรอำนาจที่ไม่เท่าเทียมระหว่างเพศหญิงและเพศชายในสังคม ทำให้ผู้หญิงตกอยู่ในสถานะที่ด้อยกว่า กรอบคิดของระบบปิตาธิปไตย ส่งผลให้ผู้หญิงอยู่ในสถานะทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่ด้อยกว่า และเกิดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี ซึ่งทำให้ผู้หญิงต้องต่อสู้เพื่อความเท่าเทียมกัน (พีรดา ภูมิสวัสดิ์, 2563) ในละครโทรทัศน์เรื่อง มาตาลดา ก็ได้มีการแสดงความคิดเห็นเพื่อความเท่าเทียมระหว่างเพศอย่างชัดเจน

ตัวละครหญิงในละครโทรทัศน์เรื่องนี้ มีความมั่นใจในตัวเองสูง กล้าพูดกล้าตัดสินใจ และกล้าแสดงความคิดเห็นต่อต้านเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมทางเพศ ดังเห็นได้จากตัวอย่างคำให้สัมภาษณ์ของแพง “ความเท่าเทียมทางเพศ มันเริ่มเป็นรูปเป็นร่างแล้วนะคะ แต่สิ่งที่น่ากลัวที่สุดสำหรับแพง มันไม่มีท่าทีที่จะดีขึ้นเลย นั่นก็คือการอคติต่อเพศมากกว่าค่ะ” และ “ยกตัวอย่างใกล้ ๆ ตัวเลยนะคะ อคติต่อเพศ เช่น คำพูดที่ว่า สิ่งขนาดนี้ ไปเอากระโปรงมาใส่เถอะไป ขับรถแบบนี้ ผู้หญิงแน่นอน ทั้งหมดนี้สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมชายเป็นใหญ่ทั้งหมดค่ะ แม้แต่บทบาทของการเป็นภรรยาค่ะ เชื่อไหมคะ ว่าเรื่องตลกที่ผู้ชายแชร์ในกลุ่มมากที่สุดเนี่ย ก็คือ เรื่องเมีย เมียคือ แก่ ซึ่บ่น ี่เง่า น่าเบื่อ คนเป็นเมียเนี่ย คือตำแหน่งที่อดทนที่สุดในโลก” และมีความมั่นใจในตัวเองดังคำพูดที่ว่า “ถ้าแค่นี้ก็กลัว ก็แปลว่า ไม่ดีพอ ไม่ใช่คนของแพงค่ะ” (มาตาลดา, ตอนที่ 3) ซึ่งจะเห็นได้ว่า ตัวละครหญิงมั่นใจในตัวเองทั้งในคำพูดและกิริยาท่าทาง และแสดงทัศนคติของตัวเองในการต่อต้านความไม่เท่าเทียมทางเพศอย่างชัดเจน ซึ่งสื่อถึงความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่ในการกล้าแสดงความคิดเห็น

2.3 พยายามหลีกเลี่ยงการเป็นเมียน้อย

การเป็นเมียน้อย เป็นปัญหาที่พบบ่อยในสังคมไทยในอดีต ซึ่งนอกจากจะทำลายชีวิตรักและความสุขของตัวเองแล้วยังสร้างปัญหาให้กับครอบครัวของเมียหลวง อาจถึงขั้นที่เกิดผลกระทบต่อลูกและสมาชิกในครอบครัว ในละครโทรทัศน์เรื่อง มาตาลดา แพงพยายามหลีกเลี่ยงไม่เป็นเมียน้อย เพื่อที่จะรักษาศักดิ์ศรีของตนเอง โดยที่แพงได้ทราบข่าวฟาราชได้จดทะเบียนแล้วและยังไม่ได้หย่ากัน เลยเลือกที่จะเลิกกันทันที และแสดงถึงการไม่ยอมเป็นเมียน้อยดังคำพูดที่ว่า “แต่คุณจะทำยังไงให้แพงกลายเป็นเมียน้อย คุณทำแบบนี้ได้ยังไงคะ” (มาตาลดา, ตอนที่ 17) และแสดงการกระทำของคนที่เลือกไม่เป็นเมียน้อยที่ว่า “เมื่อแพงรู้ว่าแพงจะเป็นเมียน้อย แพงก็เลือกที่จะเดินออกมาทันที” (มาตาลดา, ตอนที่ 19) ซึ่งสื่อให้เห็นว่าแพงไม่ยอมเป็นเมียน้อยของฟาราช เพราะรู้ว่า การเป็นเมียน้อยจะถูกสังคมดูถูกและทำลายชีวิตคนอื่นและของตน ซึ่งเป็นการกระทำที่ตรงข้ามกับผู้หญิงที่เป็นเมียน้อยของบิดา แพงในฐานะที่เป็นผู้หญิงสมัยใหม่ มีค่านิยมที่ถูกต้อง

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 16
“Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2024”
วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2567

เอกสารอ้างอิง

- ‘दैย จรินทร์พร’ คว้านักแสดงยอดเยี่ยม จาก มาตาลดา ‘เจมส์ จี - ชาย’ ก็คว้าวัวด้วย. (2566). สืบค้นเมื่อ ธันวาคม 5, 2567, จาก <https://www.komchadluek.net/entertainment/thai-entertainment/556474>.
- เรวดี ทรงเที่ยง. (2550, มกราคม - มิถุนายน), การคิดเชิงบวก. *วารสารดวงแก้ว*, 12(1), 69 - 76.
- คุณค่าที่คู่ควร ละคร “มาตาลดา” ได้รับรางวัลผู้จัดละครสร้างสรรค์สังคมไทย. (2566). สืบค้นวันที่ ธันวาคม 5, 2567, จาก <https://entertain.kaazip.com/contents/entertainment/91662/>.
- ณัฐพร โสตาวิชิต. (2563). ภาพแทนของความเป็นผู้หญิงในสังคมเกาหลีสมัยใหม่ กรณีศึกษาละครเรื่อง *Search: WWW (검색어를 입력하세요: WWW)*. (สารนิพนธ์อักษรศาสตรบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พีรดา ภูมิสวัสดิ์. (2563). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับความเสมอภาคระหว่างเพศ. ใน *เอกสารประกอบการประชุม การประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรด้านความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย*. กรุงเทพฯ: กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- รวีร์ ไชยยานันต์. (2564). *การวิเคราะห์ภาพตัวแทนของผู้หญิงล้านนาในละครโทรทัศน์แนวย้อนยุคบริบทภาคเหนือ*. (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วารุณี ภูริสินสิทธิ์. (2545). *สตรีนิยม: ขบวนการและแนวคิดทางสังคมแห่งศตวรรษที่ 20*. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.
- สันธิตา นุชพิทักษ์. (2552). *ความร้ายกาจของตัวละครในละครโทรทัศน์ไทย*. (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุดยอด งานประกาศผลรางวัลนาคราซอวอร์ด ครั้งที่ 6 ประจำปี 2566. (2566). สืบค้นเมื่อ ธันวาคม 5, 2567, จาก <https://today.line.me/th/v2/article/7NowozQ>.
- หนิว ลู่หรง และจันท์สุดา ไชยประเสริฐ. (2566). ภาพแทนตัวละครร้ายเพศหญิงในละครโทรทัศน์เรื่อง กระเช้าสีดา. ใน *การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 14* (น. 245-257). มหาดใหญ่: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- องอาจ สิงห์ลำพอง. (2557). *กระบวนการผลิตละครโทรทัศน์*. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- NIU LURONG. (2562). *การวิเคราะห์ตัวละครหญิงย้อนอดีตในละครโทรทัศน์อิงประวัติศาสตร์ไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- Seligman, M. E. P. (2011). *Learned optimism: How to change your mind and your life*. New York, NY: William Heinemann.